

Received-Makale Geliş Tarihi 08.02.2025
Published-Yayınlanma Tarihi 31.03.2025
Volume-Cilt (Issue-Sayı), ss/pp 12 (117), 477-487

Araştırma Makalesi
10.5281/zenodo.15048408

Seçil Duran

<https://orcid.org/0000-0003-2996-3786>

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, TÜRKİYE
ROR Id: <https://ror.org/028k5qw24>

Prof. Dr. Ercümen Ersanlı

<https://orcid.org/0000-0003-4840-3629>

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, TÜRKİYE
ROR Id: <https://ror.org/028k5qw24>

Dünyada ve Türkiye’de Yaşlı İhmal ve İstismarı: Bir Literatür Araştırması

Elderly Neglect and Abuse in the World and Turkey: A Literature Survey

ÖZET

Bu çalışma, artan yaşlı nüfusuna bağlı olarak artan yaşlı ihmal ve istismar konusuna dikkat çekmek, yaşlı bireyleri ihmal ve istismardan koruyabilmek adına gerekli koruyucu ve önleyici çalışmaların yapılabilmesi, sosyal politikalara katkı sağlaması ve etkili müdahale stratejileri belirlemek, geliştirmek ve uygulamaya konulabilmesi için yol göstermek amacıyla ele alınmıştır. Bu çalışmayla bibliyometrik ve tematik analiz yöntemiyle Dünyada ve Türkiye’de yaşlı ihmal ve istismarı konusu daha derinlemesine analiz ederek literatürdeki yapılan kuramsal çalışmaların GPT4 model ile analiz edilerek literatüre katkı sağlaması amaçlanmaktadır. Araştırmanın sonuçlarına göre yaşlı ihmali, yaşlılara yeterli bakım sağlanmaması durumunu ifade eder ve bu durumun yaşlıların sağlık ve zihinsel durumları üzerinde olumsuz etkileri olabilir. Bu konuda yapılan araştırmalar, kültürel ve bağlamsal faktörlerin ihmali nasıl etkilediğini ve ihmali önlemek için ne tür stratejilerin kullanılabileceğini incelemektedir. Yaşlı ihmaliyle mücadelede kültürel olarak uygun ve aile odaklı hizmet sunum modellerinin önemli olduğu vurgulanmaktadır. Bu konuda yapılan öneriler arasında, yaşlı ihmali belirtilerini tanıma eğitimi, erken tespit için değerlendirme araçlarının kullanılması ve destek hizmetlerine başvurmanın teşvik edilmesi yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı İhmali, Kültürel Faktörler, Önleyici Stratejiler

ABSTRACT

This study is aimed to draw attention to the increasing neglect and abuse of the elderly due to the increasing elderly population, to carry out the necessary protective and preventive studies in order to protect the elderly from neglect and abuse, to contribute to social policies and to determine, develop and implement effective intervention strategies taken. In this study, it is aimed to contribute to the literature by analyzing the theoretical studies in the literature with the GPT4 model by analyzing the neglect and abuse of the elderly in the world and in Turkey with the bibliometric and thematic analysis method. According to the results of the research, elder neglect refers to the state of not providing adequate care to the elderly, and this may have negative effects on the health and mental status of the elderly. Research on this subject examines how cultural and contextual factors affect neglect and what strategies can be used to prevent neglect. It is emphasized that culturally appropriate and family-oriented service delivery models are important in combating elder neglect. Suggestions made in this regard include education on recognizing signs of elder neglect, using assessment tools for early detection, and encouraging referral to support services.

Keywords: Elder Neglect, Cultural Factors, Preventive Strategies

1.GİRİŞ

Yaşlanma önüne geçilebilmesi mümkün olmayan bir süreçtir. Yaşlanma sürecinin kronolojik, biyolojik, fizyolojik, psikolojik, sosyo-kültürel, ekonomik ve toplumsal boyutları bulunmaktadır (Tereci vd. 2016: 86). Yaşlı tanımı Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) ve Birleşik Milletler (BM) e göre değişiklik gösterir. DSÖ, 60-74 yaş aralığını yaşlı, 75-89 yaş aralığını ileri yaşlı, 90 ve üzerini ihtiyarlılık olarak tanımlarken BM, 60 yaş ve üzerini yaşlı olarak kabul etmiştir. Türkiye’de ve dünyada ortalama yaşam süresinin artması ve doğum oranlarının azalmasıyla toplumda yaşlıların oranı artmaktadır (Baran, 2012:141). Değişen yaş yapısıyla ilgili çalışmalara göre, 2050 yılında Türkiye’de 16 milyona yakın yaşlı nüfusa sahip olacağı öngörülmektedir (Günaydın, D. 2018:2). Artan yaşlı oranları beraberinde toplumun en dezavantajlı kesimlerinden olan yaşlı bireylerin ihtiyaçlarını ve sorunlarını güncel tutmayı gerektirmektedir (Arpacı ve Bakır, 2017:692). Yaşlı bireylerin yaşadığı sorunlardan olan yaşlı ihmal ve istismarı konusu da üzerinde durulması gereken önemli bir problemdir. Yaşlı bireylerin de insan onuruna yakışır şekilde yaşama ve yaşlanma haklarına saygı duyulması gerekmektedir. Yaşlı istismarı ve ihmali geçmişte olduğu gibi

günümüzde de üzerinde durulması gereken bir konudur. Ülkelerin gelişmişlik düzeyinin yaşlı ihmal ve istismarında belirleyici olmadığı, küresel bir sorun olduğu görülmektedir (Lotfi, 2020: 1409).

Yaşlı ihmal, yaşlı bireye bakmakla yükümlü olan kişilerin yaşının günlük ihtiyaçlarını karşılamaması veya yaşının fiziksel güçsüzlük, mental hastalık, yetersizlik durumunda gereksinim duyduğu hizmet ve bakımı alamaması, bu bakımdan mahrum edilmesidir (Gülen ve Aktürk vd., 2013:395). Yaşlı istismarı ise Amerikan Tıp Konseyine göre yaşlı bireye zarar veren ve onu tehdit eden davranışlar ve ihmalkârlıklar olarak ele alınmaktadır (Arpacı ve Bakır, 2017).

Yaşlıların istismarı ve ihmal, tarih boyunca hemen her kültürün içerisinde varlığını sürdürmüştür. Yaşlı istismarı ve ihmal konusu ilk olarak 1970 yılında ABD toplumunda dikkat çekmiştir. 1979'da özel yaşlı istismarı yasası hazırlanmıştır. ABD'nin raporlarında yaşlı istismar vakaları 1986-1996 yılları arasında yüzde 150 artmıştır. 1996 da yapılan araştırmalara göre, ihmal ve istismara uğrayan yaşlıların daha çok 80 yaşının üzerinde ve genellikle aile üyeleri tarafından ihmal ve istismar edildiği tespit edilmiştir (Uysal, 2002:3-4).

Literatür incelendiğinde, Yeşil, Taşçı, Öztunç (2016) yaşlıların ihmal ve istismara uğradıkları konusunda yaptıkları teorik çalışmada toplumun yaşlılık ve istismar konusunda toplumun bilgilendirilmesine ve uygun eğitim hizmetleriyle toplumun geliştirilmesine vurgu yapmışlardır. Uysal (2002) ise yaptığı kuramsal çalışmada yaşlı istismarını önleme etkinliklerini dört başlıkta toplamıştır. Bu başlıklar mesleki eğitim, toplum eğitimi, ülke hizmet sistemleri ve hizmeti sunanların iş birliğidir. Gökçe (2017) ise makalesinde yaşlı istismar ve ihmalinin önlenmesinde tanının önemli olduğunu, yaşının istismar ve ihmalinin belirlenmesinde kişisel ve ailesel engeller, sağlık çalışanları ve kurumsal engeller gibi çeşitli zorlukların olduğunu belirtmiştir. Yaşlı bireyler istismara uğradığını fark edemeyebileceğini, yaşlı bireyin korku, çekingenlik vb. gibi çeşitli nedenlerden dolayı dile getiremeyebileceğine vurgu yapmıştır. Bu sebeple yaşının istismar ya da ihmal edildiğinin sağlık görevlilerince tespitinin önemli olduğunu belirtmiştir. İşler (2021) yılında yayınladığı Yaşlı İhmal ve İstismarına Yönelik Müdahale adlı çalışmasında yaşlı istismarı ve ihmaline yönelik müdahale modelleri, hizmet sistemleri ve müdahalenin yasal, tıbbi ve sosyal hizmet boyutuna ilişkin bilgiler vermişlerdir. Yaşlı ihmal ve istismarına yönelik müdahalede yaşlı ile ilişkide olan meslek elemanlarının farkındalığının artırılması, ihmal ve istismar belirtilerini tanıması ve risk gruplarını bilmesi ihmal veya istismar edilen yaşlı bireye yönelik müdahalede önemli olduğuna değinilmiştir.

Bu araştırma, artan yaşlı nüfusun getirdiği artan yaşlı ihmal ve istismar sorununa odaklanarak, yaşlı bireyleri bu tür durumlardan korumak için gerekli önleyici tedbirlerin ve koruyucu politikaların geliştirilmesine yönelik bir katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Aynı zamanda, bu çalışma, sosyal politikalara katkıda bulunmak, etkili müdahale stratejileri belirlemek ve uygulamak için rehberlik sağlamayı hedeflemektedir. Bibliyometrik ve tematik analiz yöntemleri kullanılarak dünya genelinde ve Türkiye'de yaşlı ihmal ve istismarı konusunu daha derinlemesine inceleyerek, literatürdeki kuramsal çalışmalara katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

2.YÖNTEM

Bu araştırma, nitel araştırma deseninde planlanmış olup bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak son 10 yılda yaşlı ihmal ve istismarı konusunda yapılan çalışmalar incelenmiştir. Web of Science indekste kayıtlı dergilerden toplanan verilerle, anahtar kelimeler, ilgili disiplinler ve araştırmacı ülkeler gibi çeşitli değişkenler açısından genel eğilim analizi yapılmıştır.

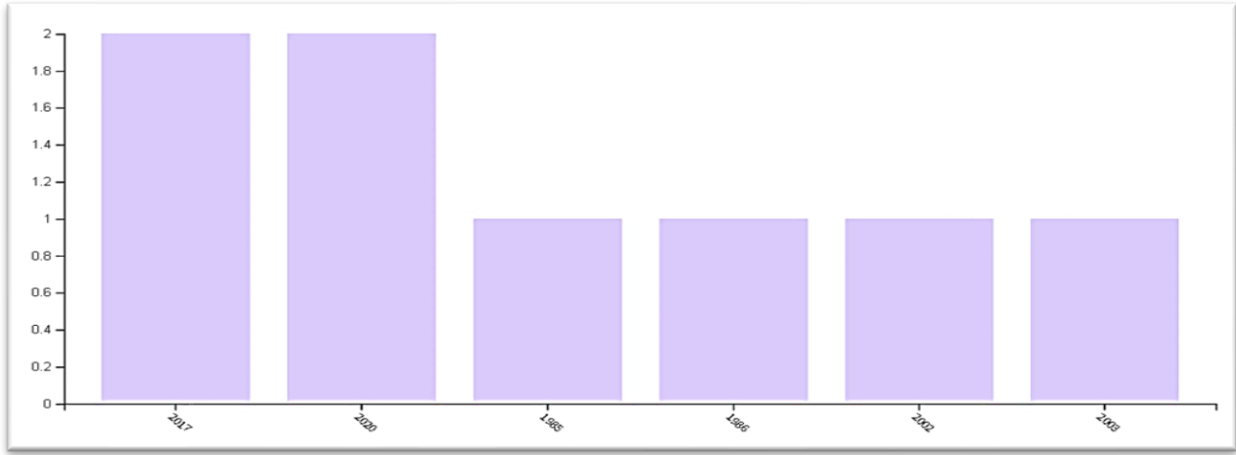
Nitel kısım, durum analizi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Yaşlı ihmal ve istismarı ile ilgili temel araştırma bulgularının elde edilmesi amacıyla, doküman inceleme tekniği kullanılarak meta-sentez (tematik içerik analizi) ile çözümlenmiştir. Bu filtreleme sürecinde tüm makalelerin başlıkları ve yayımlandıkları dergiler araştırmacılar tarafından incelenmiş, ilgili bağlamda olmayan yayınlar inceleme sürecinin dışına çıkarılmışlardır. Hedef kitleyi yansıtan ve erişilebilir olan dokümanlar analiz edilerek, amaç, örneklem, yöntem, bulgu ve öneriler bağlamında kodlar oluşturulmuştur ve bu yapılırken GPT-4 yapay zekâ modelinden de faydalanılmıştır. Kodlamaların tümü, 2 alan uzmanı tarafından kontrol edilmiş ve tereddütlü görülen kodlamalar araştırmacılar ile karşılıklı tartışılarak son karara varılmıştır. Bu süreçte temalar belirleyerek sonuçları yorumlanmıştır. Bu noktada durum çalışmalarında kullanılan diğer bir yöntem ise birleştirme yöntemi göz önüne alınmıştır. Durum çalışmalarının genelleme için bir araç olduğu düşünülürse, ortaya çıkan genellemeleri ve bunların temelli teori ile birleşmelerini tam olarak doğrulamak için birleştirilmiş araştırmalar gereklidir. Bu şekilde bütüncül bir analiz ve değerlendirme yapılması amaçlanmıştır. Araştırmanın son aşamasında, bibliyometrik veriler ve tematik nitel veriler karşılaştırılarak sonuçlar yorumlanmış ve bu doğrultuda öneriler sunulmuştur. Nitel yöntemlerle elde edilen bulguların bir

arada değerlendirilmesi sonucunda araştırma probleminin çok yönlü analiz edilmesini amaçlanmıştır. Bu bakımdan sonuçların bütüncül şekilde sunulması amaçlanmıştır. Bu yapılırken GPT4 yapay zekâ model kullanılmıştır. GPT4 modeli ile nitel araştırma yapma literatürde yeni yeni yer almaya başlamıştır (Yüreğilli Göksu ve Duran, 2023). Analiz yapılırken veriler toplanıp çeşitli yönergeler (prompt) oluşturularak verilerin analiz edilmesi sağlanmıştır. Ulaşılan sonuçların birbirini destekleyici nitelikte olması, araştırmanın geçerlilik ve güvenilirliğini artırmıştır. Böylece, bu çalışma ile Dünyada ve Türkiye’de yaşlı ihmal ve istismarı konusundaki araştırmaların daha kapsamlı, uygun politikalarla ve güçlü bir şekilde geliştirilmesi planlanmıştır.

3.BULGULAR

3.1.“Yaşlı İhmal ve İstismarı” Anahtar kelimesi ile ilgili Makalelerin Bibliyometrik Analizi

Çalışma ile ilgili Web of Science’da 8 adet yayın bulunmuştur ve bunların yıllara göre dağılımı şu şekildedir:

Şekil 1. “Yaşlı İhmal ve İstismarı” Anahtar kelimesi ile ilgili Makalelerin yıllara göre dağılımı

Verilen tabloya bakarak, "Yaşlı İhmal ve İstismarı" konusunda Web of Science’da yapılan makalelerin ülkelere göre dağılımını gözlemleyebiliriz. Bu tablo, toplamda 8 makaleye bakıldığını ve bu makalelerin hangi ülkelerden geldiğini göstermektedir. Tabloda, yaşlı ihmal ve istismarı konusunda hangi ülkelerin bu konuda daha fazla araştırma yaptığını göstermektedir.

Tablo 1. “Yaşlı İhmal ve İstismarı” anahtar kelimesi ile ilgili makalelerin ülkelere göre dağılımı

Ülkeler	Sayı	8 makaleye göre oran
ABD	4	50,00
Türkiye	2	25,00
Kanada	1	12,50
Yeni Zelanda	1	12,50

Bu tablo, yaşlı ihmal ve istismarı konusunda hangi disiplinlerin daha fazla araştırma yaptığını göstermektedir. Geriatri, Gerontoloji, Hemşirelik ve Psikiyatri alanlarındaki araştırmaların bu konuda öne çıktığı görülmektedir. Bunun nedeni bu alanların yaşlı bakım ve sağlıkla doğrudan ilgili olmalarından kaynaklanabilir. Diğer taraftan, Gerontoloji, Bilgi Bilimi ve Kütüphane Bilimi, Hukuk ve Sosyoloji gibi disiplinlerin de bu konuda katkıları olduğu görülmektedir. Bu da yaşlı ihmal ve istismarı konusunun multidisipliner bir yaklaşım gerektirdiğini gösterir. Yaşlı ihmal ve istismarı, sadece sağlıkla değil aynı zamanda hukuki ve sosyal boyutlarla da ilgili bir konudur. Bu nedenle, bu konuda yapılan araştırmaların geniş bir disiplin yelpazesini kapsamaması beklenmektedir.

Tablo 2. “Yaşlı İhmal ve İstismarı” anahtar kelimesi ile ilgili makalelerin disiplinlere göre dağılımı

Web of Science Kategorileri	Sayı	% of 8
Geriatric Gerontology	2	25,00
Nursing	2	25,00
Psychiatry	2	25,00
Gerontology	1	12,50
Information Science Library Science	1	12,50
Law	1	12,50
Sociology	1	12,50

3.2.“Yaşlı İhmal ve İstismarı” Anahtar kelimesi ile ilgili Makalelerin Nitel Analizi

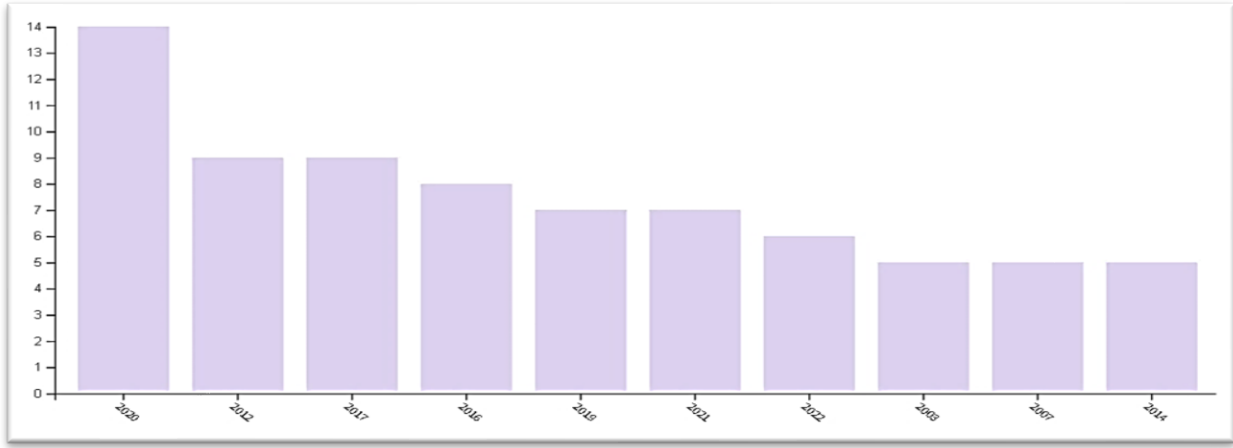
1986, 1985, 2003 yıllarındaki makalelere internet erişimi olmadığı için incelemeye alınmadı. Web of Science, dünya genelindeki önde gelen bilimsel dergiler ve konferans bildirilerinin yer aldığı bir veri tabanıdır. Bu veri tabanında yer alan çalışmaların seçimi, editörlerin ve hakemlerin incelemeleri sonucunda yapılmaktadır. Yaşlı ihmal ve istismarı konusu, son yıllarda artan bir şekilde ele alınan önemli bir sosyal sorun haline gelmiştir. Ancak, Web of Science'da bu konu hakkında sınırlı sayıda çalışmanın yer aldığı görülmüştür (McDonald, 2016, Kersey, Diesfeld ve Surgenor, 2017; Keser Özcan, Boyacıoğlu ve Sertçelik, 2017; Şentürk, Güzel, Ergün ve Çetinkaya2020) ve bu birkaç farklı nedenle açıklanabilir:

Birinci neden, yaşlılık konusunun toplumsal olarak henüz yeterince kabul görmemiş olmasıdır. Yaşlılığın toplumsal bir sorun olduğunun anlaşılması ve yaşlıların bakımı konusunda daha fazla araştırma yapılması gerektiği fikri, henüz dünya genelinde yaygın olarak benimsenmemiştir. Bu nedenle, yaşlı istismarı ve ihmali konusunda az çalışma vardır. İkinci neden, yaşlı istismarı ve ihmali konusunda araştırmaların yürütülmesinin zorluğudur. Bu konuda çalışan bilim insanlarının, yaşlıların mahremiyetine ve gizliliğine saygı göstermesi gerekmektedir. Aynı zamanda, yaşlıların kendilerini ifade etmekte zorlanabilecekleri ve istismarın farkında olmayabilecekleri de göz önünde bulundurulmalıdır. Bu nedenlerle, yaşlı istismarı ve ihmali konusunda araştırma yürütmek zaman ve kaynak açısından zorlayıcı olabilmektedir. Sonuç olarak, Web of Science'da yaşlı istismarı ve ihmali konusunda sınırlı sayıda çalışmanın yer alması, bu konunun henüz toplumsal olarak kabul edilmesi gerektiğine ve araştırma yapan bilim insanlarının karşılaştığı zorluklara işaret etmektedir. Ancak, bu konuda yapılan çalışmaların sayısının artması, yaşlıların haklarının korunmasına yönelik daha fazla çaba harcanmasına imkân tanıyacaktır.

Genel olarak, yaşlı ihmal ve istismarı konusu, dünya genelinde bir sorun haline gelmiştir. Bu konu üzerine yapılan çalışmalar, yaşlıların korunması ve desteklenmesi için daha fazla çaba gösterilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Türkiye'deki hemşirelik öğrencileri arasında yapılan bir çalışma, yaşlı ihmal ve istismarı konusunda yeterli eğitim ve bilgi seviyelerinin olmadığını ortaya koymaktadır. Sosyal hizmet uzmanları, yaşlıların bakımı konusunda önemli bir rol oynamaktadır ve bu alandaki çalışmalarına yaşlı istismarı ve ihmali ile mücadele etmek için farkındalık oluşturma, eğitim verme ve yenilikçi çözümler geliştirme odaklı devam etmelidirler. Bunun yanı sıra, aile içi şiddet ve bakım veren yükü gibi konulara da odaklanarak hem yaşlıların hem de bakım verenlerin ihtiyaçlarını karşılamak için müdahaleler planlayabilirler. Yeni Zelanda'daki yaşlı bakımı hizmetlerine yönelik artan talep ve karmaşık rahatsızlıkların mevcudiyeti ile birlikte, yaşlı istismarı veya ihmali iddialarını içeren davranış veya uygulamalarına ilişkin şikayetlerin disiplin tedbirleriyle ele alınan bir karışık yöntem yaklaşımı kullanılarak incelenmesi, yaşlı istismarı ve ihmali ile mücadelede sistematik sorunları araştırmak için önemli bir kaynak olabilir. Ayrıca, küresel olarak yaşlı istismarının yaygınlık, risk faktörleri, kuramsal çerçeveler, müdahaleler ve hizmetler hakkında genel bir bakış açısı sunan araştırmalar da sosyal hizmet uzmanlarının yaşlı istismarı ve ihmali konusunda güncel araştırma verilerine erişmelerini sağlayarak müdahale etme stratejilerinin geliştirilmesine yardımcı olabilir.

3.3.Yaşlı İhmali Anahtar Kelimesine İlişkin Web of Science'da Yapılan Çalışmaların Nicel Analizi

Yıllara göre yaşlı ihmali anahtar kelimesine ilişkin Web of Science'da yapılan çalışmaların nicel analizi yapıldığında bu konuda yapılan çalışmaların arttığı görülmektedir. Bu tablo, yaşlı ihmali konusunda yapılan akademik çalışmaların yıllara göre dağılımını göstermektedir. Tablodaki verilere göre, 2020 yılında yapılan çalışmalar en yüksek sayıya sahiptir ve toplam çalışma sayısının %11.290'ını oluşturur. Ayrıca, son birkaç yılda yaşlı ihmali konusunda artan bir ilgi olduğunu görüyoruz. 2019, 2021 ve 2022 yıllarında yapılan çalışmaların sayısı da oldukça yüksektir. Ancak, 1998, 2000 ve 1985 yıllarında sadece birer çalışma yapılmıştır.

Şekil 2. Yıllara göre yaşlı ihmali anahtar kelimesine ilişkin Web of Science'da yapılan çalışmaların nicel analizi

Bu analiz, yaşlı ihmali ile ilgili çalışmaların Web of Science kategorilerine göre dağılımını göstermektedir. Bu tür çalışmalar için en yaygın kategori Gerontoloji'dir ve toplam çalışmaların %52,4'ünü temsil etmektedir. İkinci en yaygın kategori ise Geriatri ve Gerontoloji'dir ve çalışmaların %27,4'ünü oluşturur. Hemşirelik, Kriminoloji ve Penoloji, Genel Dahili Tıp, Psikiyatri ve Çok Disiplinli Psikoloji gibi diğer önemli kategoriler de bulunmaktadır. Daha düşük yüzdelerle birlikte diğer kategoriler arasında Aile Çalışmaları, Tıp Hukuku, Çevre Sağlığı, Sosyal Çalışma, Hukuk, Sağlık Hizmetleri, Klinik Psikoloji, Diş Hekimliği Ağız Cerrahisi Tıp, Dermatoloji, Acil Tıp, Sağlık Politikası Hizmetleri, Patoloji, Biyokimya Moleküler Biyoloji, Bilgisayar Bilimi Yapay Zeka, Bilgisayar Bilimi Bilgi Sistemleri, Bilgisayar Bilimi Disiplinler arası Uygulamaları ve Mühendislik Elektrik Elektronik yer almaktadır.

Tablo 3. Web of Science Kategorilerine göre yaşlı ihmali anahtar kelimesine ilişkin Web of Science'da yapılan çalışmaların nicel analizi

Web of Science Kategorileri	Sayı	% of 124
Gerontoloji	65	52,419
Geriatri Gerontoloji	34	27,419
Hemşirelik	11	8,871
Kriminoloji Penolojisi	7	5,645
Tıp Genel Dahili	7	5,645
Psikiyatri	7	5,645
Psikoloji Multidisipliner	6	4,839
Aile Çalışmaları	5	4,032
Tıp Hukuku	5	4,032
Kamu Çevre İş Sağlığı	5	4,032
Sosyal çalışma	5	4,032
Hukuk	4	3,226
Psikoloji	4	3,226
Sağlık Bilimleri Hizmetleri	3	2,419
Psikoloji Klinik	3	2,419
Diş Hekimliği Ağız Cerrahisi Tıp	2	1,613
Dermatoloji	2	1,613
Acil Tıp	2	1,613
Sağlık Politikası Hizmetleri	2	1,613
Patoloji	2	1,613
Biyokimya Moleküler Biyoloji	1	0,806
Bilgisayar Bilimi Yapay Zekâ	1	0,806
Bilgisayar Bilimi Bilgi Sistemleri	1	0,806
Bilgisayar Bilimi Disiplinler arası Uygulamalar	1	0,806
Mühendislik Elektrik Elektronik	1	0,806

Bu analizde, yaşlı ihmali konusunda yapılan çalışmaların ülkeler ve bölgelere göre dağılımı verilmiştir. En fazla çalışma sayısına sahip ülke %58.871 oranı ile ABD'dir. Kanada ve İsrail ise sırasıyla %8.065 oranında 10'ar çalışmaya sahiptir. Avustralya, Çin Halk Cumhuriyeti, İngiltere, İran, Almanya, Gana, Hindistan, İtalya, Polonya ve Suudi Arabistan gibi diğer ülkeler de bu alanda çalışmalar yapan ülkeler arasındadır. Küba, Mısır, Japonya, Malezya, Yeni Zelanda, Norveç ve Güney Kore ise daha az sayıda çalışma yapmış ülkelerdir. Analizde, alanın incelendiği kısımda veri içermeyen 2 kayıt (%1.613) de bulunmaktadır.

Tablo 4. Ülkelere göre yaşlı ihmali anahtar kelimesine ilişkin Web of Science’da yapılan çalışmaların nicel analizi

Ülkeler/Bölgeler	Sayı	% of 124
ABD	73	58,871
Kanada	10	8,065
İsrail	10	8,065
Avustralya	7	5,645
Çin	5	4,032
Hindistan	5	4,032
İngiltere	4	3,226
İran	4	3,226
Almanya	3	2,419
Gana	3	2,419
Hindistan	3	2,419
İtalya	3	2,419
Polonya	2	1,613
Suudi Arabistan	2	1,613
Küba	1	0,806
Mısır	1	0,806
Japonya	1	0,806
Malezya	1	0,806
Yeni Zelanda	1	0,806
Norveç	1	0,806
Güney Kore	1	0,806

3.4. Yaşlı İhmali Anahtar Kelimesine İlişkin Web of Science’da Yapılan Çalışmaların Nitel Analizi

Yaşlı ihmali anahtar kelimesine ilişkin Web of Science’da yapılan çalışmaların nitel analizi için verilere bakıldığında 124 adet çalışma bulunmuştur. Bununla beraber çalışmanın kapsamını sınırlı tutmak için sadece makale ve gerontoloji alanında çalışmalara odaklanılmıştır. Böylece çalışma sayısı 51’ e düşmüştür. 3 çalışma ilgisi az olduğu için dahil edilmemiştir (Lee, Gibson, ve Chaisson, 2011; Fulmer, Firpo, Guadagno, Easter, Kahan, ve Paris, 2003; Friedman, Avila, Liu, Dixon, Patch, ve Partida, 2017; Zhang, Schiamberg, Oehmke, Barboza, Griffiore ve Post, 2011; Ayalon, 2016; Dyer, Pavlik, Murphy ve Hyman, 2000; Ayalon, 2015; Wasarhaley ve Golding, 2013; Golding, Allen, Yozwiak, Marsil ve Kinstle, 2008; Fulmer, Paveza, Vande Weerd, Guadagno, Fairchild, Norman, Abraham ve Bolton-Blatt, 2005; Biggs ve Goergen, 2010; Zhang, Wang ve Chang, 2019; Band-Winterstein, 2013; Fulmer, Guadagno, Pavesa, VandeWeerd, Baglioni ve Abraham, 2008; Fulmer, 2008; Burnes, Connolly, Hamilton ve Lachs, 2018; Petruy ve Dalin, 2020; Fulmer, Paveza, VandeWeerdn, Fairchild, Guadagno, Bolton-Blatt ve Norman, 2005; Howe, Choi, Piedra, Zhong, Pierce, Cook ve Ramirez, 2021; Lowenstein ve Doron, 2008; DeHart, Webb ve Cornman, 2009; Phillips, Guo ve Kim, 2013; Zhang, 2019; Lawrence, Henning, Banks ve Bartkowiak-Théron, 2022; Dakin ve Pearlmutter, 2009; Fulmer, Guadagno, Bitondo Dyer ve Connolly, 2004; Gao, Sun ve Dong; Allen, Kellett ve Gruman; Post, Page, Connolly ve Biroscak, 2010; Fraga Dominguez, Storey ve Glorney; Lee, Yoon, Shin, Moon, Kwon ve Park, 2011; Heath, Kobylarz, Brown ve Castaño, 2005; Lev, Dolberg, ve Lang, 2022; Ayalon, 2010; Nkansah, Awuviry-Newton, Gyasi, Newton ve Serwaa-Adomako Boateng, 2021; Lewis, White, Hawthorne, Eastwood ve Mullins, 2019; Donohue, Dibble ve Schiamberg, 2008; Çelik, Can ve Demir, 2019; Reisig ve Holtfreter, 2018; Burnes, Connolly, Hamilton ve Lachs, 2018; Stratton ve Moore, 2008; Dyer, Pavlik, Murphy ve Hyman, 2000; Dash, Breckman, Lees-Haggerty, Elman, Lachs, Jackson Stoeckle, Fulmer, ve Rosen, 2021; Band-Winterstein, Doron ve Naim, 2012; Abdel Rahman ve El Gaafary, 2011; Naderi, Gholamzadeh, Zarshenas ve Ebadi, 2019; Kalaycı, Yazıcı, Özkul ve Küpeli, 2016; DeLiema, Gassoumis, Homeier ve Wilber, 2012; Ventura, Caputo, Micera ve Molinelli, 2020; Hazrati, Mashayekh, Sharifi ve Motalebi, 2020).

Yaşlılık kavramı ile ilgili temel temalar, belgedeki verilere dayanarak, fiziksel ve zihinsel sağlık, sosyal destek, yaşlı istismarı, bakım verme ve yaşlı istismarının önlenmesi olarak belirlenmiştir. Fiziksel ve zihinsel sağlık, yaşlı bireylerin kişisel hijyenlerini sürdürmeleri ve yaşadıkları ortamın düzenli ve temiz olmasını içermektedir. Bu da yaşlı bakımının temel hedeflerinden biridir. Sosyal destek, yaşlı bakımının önemli bir parçasıdır; partner desteği ve aile desteği gibi yakın ilişkileri içermektedir. Yaşlı istismarı, yaşlı bakımının önemli bir konusudur ve fiziksel istismar, psikolojik istismar, mali istismar, cinsel istismar, ihmal ve kendine ihmal gibi çeşitli formları vardır. Bakım verme, yaşlı bakımının önemli bir parçasıdır ve formal (profesyonel) ve gayri resmi (aile ve arkadaşlar) kaynaklar arasında paylaşılan bir yükü içermektedir. Son olarak, yaşlı istismarının önlenmesi için doğrudan bakım personeli, politika yapımcıları ve ilgili profesyonellerin eğitimi ve yetkinlikleri önemlidir. Bu temalar ve ilişkili kavramlar, yaşlı bakımının karmaşıklığını ve çok boyutluluğunu göstermektedir.

Tablo 1. Yaşlılık kavramının çeşitli yönlerini ve bu yönlerin yaşlı bakımı ile ilişkisi

Tema	İlişkili Kavramlar	Yorum
Fiziksel ve Zihinsel Sağlık	Sağlık hizmetleri, kişisel hijyen, ev düzeni	Yaşlı bireylerin fiziksel ve zihinsel sağlıklarının korunması ve geliştirilmesi, yaşlı bakımının temel hedeflerinden biridir. Bu, yaşlı bireylerin kişisel hijyenlerini sürdürmeleri ve yaşadıkları ortamın düzenli ve temiz olmasını içerir.
Sosyal Destek	Partner desteği, aile desteği	Yaşlı bireylerin sosyal destek sistemleri, yaşlı bakımının önemli bir parçasıdır. Bu, partner desteği ve aile desteği gibi yakın ilişkileri içerir.
Yaşlı İstismarı	Fiziksel istismar, psikolojik istismar, mali istismar, cinsel istismar, ihmal, kendine ihmal	Yaşlı istismarı, yaşlı bakımının önemli bir konusudur ve çeşitli formları vardır. Bu formlar, fiziksel istismar, psikolojik istismar, mali istismar, cinsel istismar, ihmal ve kendine ihmal gibi kategorilere ayrılır.
Bakım Verme	Formal ve gayri resmi bakım, bakım verme sorumluluğu	Bakım verme, yaşlı bakımının önemli bir parçasıdır ve formal (profesyonel) ve gayri resmi (aile ve arkadaşlar) kaynaklar arasında paylaşılan bir yükü içerir.
Tema	İlişkili Kavramlar	İlişki Yorumu
Yaşlı Bakımı	Fiziksel ve zihinsel sağlık, kişisel hijyen, ev düzenliliği	Yaşlı bakımında bu faktörler önemlidir ve yaşlıların genel sağlık ve yaşam kalitesi üzerinde etkili olabilir.
Yaşlı İstismarı ve İhmal	Bakım verme, yaşlı bakım alıcıları, yabancı evde bakım çalışanları, aile üyeleri	Yaşlı istismarı ve ihmal, bakım verme ve yaşlı bakım alıcıları, yabancı evde bakım çalışanları ve aile üyelerinin tutumları ile yakından ilişkilidir.
Yaşlı Bakımında Sosyal Destek Sistemleri	Bakım verme, yaşlı bakım alıcıları, yabancı evde bakım çalışanları, aile üyeleri	Yaşlı bireylerin sosyal destek sistemleri, yaşlı bakımında önemli bir rol oynar ve yaşlıların genel sağlık ve yaşam kalitesi üzerinde etkili olabilir.
Formal ve Gayri Resmi Bakım Kaynakları Arasındaki Paylaşılan Yük	Bakım verme, yaşlı bakım alıcıları, yabancı evde bakım çalışanları, aile üyeleri	Formal ve gayri resmi bakım kaynakları arasındaki paylaşılan yük, yaşlı bakımında önemli bir rol oynar.
Yaşlı İstismarının Önlenmesi	Doğrudan bakım personeli, politika yapıcıları, ilgili profesyoneller	Yaşlı istismarının önlenmesi için doğrudan bakım personeli, politika yapıcıları ve ilgili profesyonellerin eğitimi ve yetkinlikleri önemlidir.

4. SONUÇ

Yaşlı ihmal, yetişkin çocukların veya aile bireylerinin yaşlı bireylere yeterli bakım ve destek sağlamamasını ifade etmektedir. Bu durum, yaşlıların sağlığı ve zihinsel sağlıkları üzerinde olumsuz etkilere sahip olabilir. Birçok çalışma, yaşlı ihmali katkıda bulunan kültürel ve bağlamsal faktörleri incelemiş, ayrıca hastane ve ev ortamlarında ihmali tanımlama ve önleme stratejilerini araştırmıştır. Sağlık profesyonellerinin ve politika yapıcıların yaşlı ihmali belirtilerini ve semptomlarını bilmeleri, bu konuyu ele almak için kültürel olarak uygun ve aile odaklı hizmet sunum modelleri geliştirmeleri önemlidir.

Yaşlı ihmaliyle ilgili özetleri gruplandırabilecek ana temalar, kültürel tanımlamaları anlama ve ihmali tespit etmek için değerlendirme araçları geliştirme konularıdır. Araştırmalarda sunulan çalışmalar, farklı kültürel bağlamların yaşlı ihmali tanımı ve tespiti üzerinde nasıl etkili olduğunu keşfetmeye odaklanmış, ayrıca ihmali tespit etmek için etkili tarama prosedürlerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalara yer vermiştir. Ayrıca, kültürel olarak uygun ve aile odaklı hizmet sunum modellerinin yaşlı ihmali önlemek veya ele almak için ne kadar önemli olduğuna vurgu yapılmıştır.

Bu araştırmalarda sunulan bulgulara dayanarak, gelecekteki yaşlı ihmali araştırmaları, kültürel olarak uygun ve aile odaklı hizmet sunum modellerinin yaşlı ihmali önlemek ve ele almak için geliştirilmesine odaklanabilir. Ek olarak, daha ileri çalışmalar, hastane ortamlarında yaşlı ihmali tespit etmek için ön tarama ölçeklerinin veya diğer değerlendirme araçlarının etkinliğini araştırabilir. Ayrıca, farklı kültürel tanımlamaların ve anlayışların yaşlı ihmali yaygınlığı ve tespiti üzerinde nasıl etkili olduğunu çeşitli toplumlarda araştırmak da önemlidir.

Bu araştırmalarda sunulan çalışmalara dayanarak yaşlı ihmaliyle başa çıkmak için bazı öneriler şunları içerir:

Farklı kültürel yaşlı ihmali anlayışlarını dikkate alan kültürel olarak uygun ve aile odaklı hizmet sunum modellerinin geliştirilmesi,

Sağlık profesyonellerine yaşlı ihmali belirtilerini tanıma konusunda eğitim verilmesi,

Hastane ortamlarında ön tarama ölçekler veya diğer değerlendirme araçlarının kullanılmasıyla yaşlı ihmali vakalarının erken tespit edilmesi,

Ailelere ve bakıcılara, ihtiyaç duyduklarında dinlenme bakımı veya danışmanlık hizmetleri gibi destek hizmetlerine başvurmaları konusunda teşvik edilmesidir.

Genel olarak, politika yapıcıların ve sağlık hizmeti sağlayıcılarının, yaşlı istismarı ile ilgili konuları önceliklendirerek kültürel bağlamlara özgü etkili önleme stratejileri geliştirmeleri ve risk altında olan veya bu tür kötü muameleyle maruz kalanlara yeterli kaynaklar sağlamaları gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Abdel Rahman, T. T., & El Gaafary, M. M. (2011). Elder mistreatment in a rural area in Egypt. *Geriatrics & Gerontology International*, 12(3), 532-537. <https://doi.org/10.1111/j.1447-0594.2011.00780.x>
- Allen, P. D., Kellett, K., & Gruman, C. (2003). Elder Abuse in Connecticut's Nursing Homes. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, 15(1), 19-42. https://doi.org/10.1300/J084v15n01_03
- Arpacı, F. & Bakır, B. (2017). Yaşlı İstismarı ve İhmalı. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 21 (3), 691-703.
- Ayalon, L. (2016). A triadic perspective on elder neglect within the home care arrangement. *Ageing & Society*, 36(4), 811-836. <https://doi.org/10.1017/S0144686X14001512>
- Ayalon, L. (2015). Reports of Elder Neglect by Older Adults, Their Family Caregivers, and Their Home Care Workers: A Test of Measurement Invariance. *The Journals of Gerontology: Series B*, 70(3), 432-442. <https://doi.org/10.1093/geronb/gbu051>
- Ayalon, L. (2010). The perspectives of older care recipients, their family members, and their round-the-clock foreign home care workers regarding elder mistreatment. *Aging & Mental Health*, 14(4), 411-415.
- Band-Winterstein, T. (2013). Health Care Provision for Older Persons: The Interplay between Ageism and Elder Neglect. *Journal of Applied Gerontology*, 34(3), [page numbers not given]. <https://doi.org/10.1177/07334648124753>
- Band-Winterstein, T., Doron, I., & Naim, S. (2012). Elder self-neglect: A geriatric syndrome or a life course story? *Archives of Gerontology and Geriatrics*, 54(2), e127-e133. doi:10.1016/j.jaging.2011.10.001
- Baran, A G. (2012). Aile ve Yaşlanma. Kasapoğlu, A. ve Karkıner, N. (Ed.) Aile Sosyolojisi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Yayınları.
- Biggs, S., & Goergen, T. (2010). Theoretical Development in Elder Abuse and Neglect. *Ageing International*, 35, 167-170.
- Burnes, D., Connolly, M.-T., Hamilton, R., & Lachs, M. S. (2018). The feasibility of goal attainment scaling to measure case resolution in elder abuse and neglect adult protective services intervention. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, 29(3), 209-222. <https://doi.org/10.1080/08946566.2018.1454864>
- Burnes, D., Pillemer, K., Caccamise, P. L., Mason, A., Henderson Jr., C. R., Berman, J., Cook, A. M., Shukoff, D., Brownell, P., Powell, M., Salamone, A., & Lachs, M. S. (2015). Prevalence of and risk factors for elder abuse and neglect in the community: A population-based study. *Journal of the American Geriatrics Society*, 63(9), 1906-1912. doi: 10.1111/jgs.13601
- Çelik, Ö., Can, G., & Demir, K. (2019). Elder abuse and neglect in two different socioeconomic districts in Izmir, Turkey. *Turkish Journal of Geriatrics*, 22(2), 127-132.
- Dakin, E., & Pearlmutter, S. (2009). Older Women's Perceptions of Elder Maltreatment and Ethical Dilemmas in Adult Protective Services: A Cross-Cultural, Exploratory Study. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, Published online: 08 Jan 2009. <https://doi.org/10.1080/08946560802571896>
- Dash, K., Breckman, R., Lees-Haggerty, K., Elman, A., Lachs, M., Jackson Stoeckle, R., Fulmer, T., & Rosen, T. (2021). Developing a tool to assess and monitor institutional readiness to address elder mistreatment in hospital emergency departments. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, 33(4), 311-326. <https://doi.org/10.1080/08946566.2021.1965930>
- DeHart, D., Webb, J., & Cornman, C. (2009). Prevention of elder mistreatment in nursing homes: Competencies for direct-care staff. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, 21(4), 360-378. <https://doi.org/10.1080/08946560903005174>

- DeLiema, M., Gassoumis, Z. D., Homeier, D. C., & Wilber, K. H. (2012). Determining prevalence and correlates of elder abuse using promoters: Low income immigrant Latinos report high rates of abuse and neglect. *Journal of the American Geriatrics Society*, 60(7), 1333-1339. <https://doi.org/10.1111/j.1532-5415.2012.04025.x>
- Donohue, W. A., Dibble, J. L., & Schiamburg, L. B. (2008). A social capital approach to the prevention of elder mistreatment. *Journal of elder abuse & neglect*, 20(1), 1–23. https://doi.org/10.1300/J084v20n01_01
- Dyer, C. B., Toronjo II, C., Cunningham, M., Festa, N. A., Pavlik, V. N., & Hyman, D. J. (2008). The Key Elements of Elder Neglect: A Survey of Adult Protective Service Workers. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, 17(4), 1-10. https://doi.org/10.1300/J084v17n04_01
- Dyer, C. B., Pavlik, V. N., Murphy, K. P., & Hyman, D. J. (2000). The high prevalence of depression and dementia in elder abuse or neglect. *Journal of the American Geriatrics Society*, 48(2), 205-208. doi:10.1111/j.1532-5415.2000.tb03913.x
- Gao, X., Sun, F., & Dong, X. (Yıl bilgisi yok). Elder Mistreatment among Older Chinese Americans: The Role of Family Cohesion. *International Journal of Aging and Human Development*, 88(3). <https://doi.org/10.1177/0091415018773499>
- Golding, J. M., Allen, J., Yozwiak, J. A., Marsil, D. F., & Kinstle, T. S. (2008). Perceptions of Elder Neglect in the Courtroom. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, 16(1), 23-46. https://doi.org/10.1300/J084v16n01_02
- Yüreğilli Göksu, D., & Duran, V. (2023). Examination of the flipped classroom approach in the context of bibliometric analysis and GPT-3 model. *International Journal of Curriculum and Instruction*, 15(2), 1096-1125.
- Gülen, M., Aktürk, A., Acehan, S., Seğmen, M. S., Açıkalin, A., Bilen, A. (2013), Arşiv Kaynak Tarama Dergisi (Archives Medical Review Journal), Yaşlı İstismarı ve İhmali (Elder Abuse and Neglect), 22(3), Ankara.
- Günaydın, D. (2018). Türkiye'nin Demografik Dönüşümü Çerçevesinde İşgücünün Yaşlanma Sorunu. *Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi*, 11 (1), 1-13.
- Hazrati, M., Mashayekh, M., Sharifi, N., & Motalebi, S. A. (2020). Screening for domestic abuse and its relationship with demographic variables among elderly individuals referred to primary health care centers of Shiraz in 2018. *BMC Geriatrics*, 20, 291. doi:10.1186/s12877-020-01719-6
- Heath, J. M., Kobylarz, F. A., Brown, M., & Castaño, S. (2005). Interventions from Home-Based Geriatric Assessments of Adult Protective Service Clients Suffering Elder Mistreatment. *Journal of the American Geriatrics Society*, 53(9), 1538-1542
- Howe, M. J., Choi, K. W., Piedra, L. M., Zhong, S., Pierce, G., Cook, S. C., & Ramirez, R. (2021). Detecting Risk of Neglect in NSHAP Round 3 Using New Follow-Up Questions to Activities of Daily Living Measures. *The Journals of Gerontology: Series B*, 76(Supplement_3), S348–S362. <https://doi.org/10.1093/geronb/gbab186>
- Fulmer, T., Paveza, G., VandeWeerd, C., Guadagno, L., Fairchild, S., Norman, R., Abraham, I., & Bolton-Blatt, M. (2005). Neglect assessment in urban emergency departments and confirmation by an expert clinical team. *The Journals of Gerontology: Series A*, 60(8), 1002-1006. doi: 10.1093/gerona/60.8.1002
- Fulmer, T., Guadagno, L., Pavesa, G. J., VandeWeerd, C., Baglioni Jr., A. J., & Abraham, I. (2008). Profiles of older adults who screen positive for neglect during an emergency department visit. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, 14(1), 49-60. doi: 10.1300/J084v14n01_03
- Fulmer, T., Firpo, A., Guadagno, L., Easter, T. M., Kahan, F., & Paris, B. (2003). Themes from a grounded theory analysis of elder neglect assessment by experts. *The Gerontologist*, 43(5), 745-752. <https://doi.org/10.1093/geront/43.5.745>
- Fulmer, T. (2008). Barriers to Neglect and Self-Neglect Research. *Journal of the American Geriatrics Society*, 56(S2), [page numbers not given]. <https://doi.org/10.1111/j.1532-5415.2008.01975.x>

- Fulmer, T., Paveza, G., VandeWeerd, C., Fairchild, S., Guadagno, L., Bolton-Blatt, M., & Norman, R. (2005). Dyadic Vulnerability and Risk Profiling for Elder Neglect. *The Gerontologist*, 45(4), 525–534. <https://doi.org/10.1093/geront/45.4.525>
- Fulmer, T., Guadagno, L., Bitondo Dyer, C., & Connolly, M. T. (2004). Progress in elder abuse screening and assessment instruments. *Journal of the American Geriatrics Society*, 52(2), 297-304. <https://doi.org/10.1111/j.1532-5415.2004.52074.x>
- Fraga Dominguez, S., Storey, J. E., & Glorney, E. (2022). Characterizing Elder Abuse in the UK: A Description of Cases Reported to a National Helpline. *Journal of Applied Gerontology*, 41(11). <https://doi.org/10.1177/07334648221109513>
- Friedman, L. S., Avila, S., Liu, E., Dixon, K., Patch, O., & Partida, R. (2017). Using clinical signs of neglect to identify elder neglect cases. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, 29(4-5), 270-287. <https://doi.org/10.1080/08946566.2017.1352551>
- İşler, G. (2021). Yaşlı İhmal ve İstismarına Yönelik Müdahale. *Tıbbi Sosyal Hizmet Dergisi*, 0 (17), 155-178. DOI: 10.46218/tshd.879006
- Kalaycı, I., Yazıcı, S. O., Özkul, M., & Küpeli, A. (2016). Perceptions of the elderly on elderly abuse. *Archives of Gerontology and Geriatrics*, 19(4), 232-237. <https://doi.org/10.1016/j.archger.2016.01.008>
- Kersey, K., Diesfeld, K., Surgenor, L. J., & Ip, M. (2017). Professional Discipline of the New Zealand Nursing Residential Care Workforce: A Mixed Methods Analysis of HPDT Decisions 2004-2014. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, 24(4), 803-820. doi: 10.1080/08946566.2017.1348969
- Keser Özcan, N., Boyacıoğlu, N. E., & Sertçelik, E. (2017). Reciprocal Abuse: Elder Neglect and Abuse by Primary Caregivers and Caregiver Burden and Abuse in Turkey. *Archives of Psychiatric Nursing*, 31(2), 177-182. doi: 10.1016/j.apnu.2016.09.011
- Kıssal, A., Beşer, A. (2009), TAF Preventive Medicine Bulletin, "Yaşlı İhmali ve İstismarının Değerlendirilmesi". 8(4) Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Halk Sağlığı A. D., İzmir.
- Lawrence, S., Henning, T., Banks, S., & Bartkowiak-Théron, I. (2022). "Falling through the cracks." A case analysis of financial elder abuse and neglect using coronial evidence. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, Published online: 07 Dec 2022. <https://doi.org/10.1080/08946566.2022.2153190>
- Lee, H. Y., Gibson, P., & Chaisson, R. (2011). Elderly Korean immigrants' socially and culturally constructed definitions of elder neglect. *Journal of Aging Studies*, 25(2), 126-134. <https://doi.org/10.1016/j.jaging.2010.08.015>
- Lev, S., Dolberg, P., & Lang, B. (2022). "They just did what they usually do": Mistreatment, abuse, and neglect in nursing homes from the perspective of Ministry of Health auditing teams. *Geriatric Nursing*. <https://doi.org/10.1016/j.gerinurse.2022.08.005>
- Lee, H. Y., Yoon, H. S., Shin, N., Moon, J. Y., Kwon, J. H., & Park, E. S. (2011). Perception of Elder Mistreatment and Its Link to Help-Seeking Intention: A Comparison of Elderly Korean and Korean American Immigrants. *Journal of Cross-Cultural Gerontology*, 26(3), 287-304. <https://doi.org/10.1080/07317115.2011.573407>
- Lewis, V. J., White, V., Hawthorne, F., Eastwood, J., & Mullins, R. (2019). Addressing elder abuse through integrating law into health: What do allied health professionals at a Community Health Service in Melbourne, Australia, think?. *Australian Journal of Social Issues*, 54(4), 423-440. <https://doi.org/10.1111/ajag.12720>
- Lotfi, S. (2020). Yaşlı İstismarı ve İhmaline Yönelik Sosyal Hizmet Müdahalesi ve Yaklaşımları. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19 (39), 1436-1452. DOI: 10.46928/iticusbe.759101
- Lowenstein, A., & Doron, I. (2008). Times of transition: Elder abuse and neglect in Israel. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, 20(3), 181-206. <https://doi.org/10.1080/08946560801974695>
- McDonald, L. (2016). Abuse and Neglect of Older Adults. In Reference Module in Neuroscience and Biobehavioral Psychology (pp. 1-9). Elsevier. doi: 10.1016/B978-0-12-801238-3.11354-6

- Naderi, Z., Gholamzadeh, S., Zarshenas, L., & Ebadi, A. (2019). Hospitalized elder abuse in Iran: A qualitative study. *BMC Geriatrics*, 19, 307. doi:10.1186/s12877-019-1333-5
- Nkansah, O. J., Awuviry-Newton, K., Gyasi, M., Newton, A., & Serwaa-Adomako Boateng, A. (2021). "Who doesn't Have Challenges? I Have a Lot of Challenges": Exploring the Challenges and Coping Strategies of Neglected Older Adults in Ghana. *Journal of Cross-Cultural Gerontology*, 36, 91–104. <https://doi.org/10.1007/s10823-020-09404-5>
- Petry, E., & Dalin, H. (2020). The Future of Elder Justice: A Perspective from the Administration for Community Living. *Journal of Gerontological Social Work*, 44(1), 98-100.
- Phillips, L. R., Guo, G., & Kim, H. (2013). Elder Mistreatment in U.S. Residential Care Facilities: The Scope of the Problem. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, 25(1), 19–39. <https://doi.org/10.1080/08946566.2012.712851>
- Post, L., Page, C., Connolly, M. T., & Biroscak, B. J. (2010). Elder abuse in long-term care: types, patterns, and risk factors. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, 32(3), 257-279. <https://doi.org/10.1177/0164027509357705>
- Reisig, M. D., & Holtfreter, K. (2018). The victim–offender overlap in late adulthood. *Behavioral Sciences & the Law*, 36(2), 144-166. doi:10.1080/08946566.2018.1426512
- Stratton, D. C., & Moore, A. J. (2008). Fractured relationships and the potential for abuse of older men. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, 19(1-2), 75-97. https://doi.org/10.1300/J084v19n01_06
- Şentürk, S.; Güzel, A.; Ergün, G.; Çetinkaya, A. (2020). Determination of the knowledge and awareness of nursing students about elder neglect and abuse: The case in Turkey. *Perspectives in Psychiatric Care*, 1-8. doi:10.1111/ppc.12586
- Terci, D., Turan, G., Kasa, N., Öncel, T. ve Arslansoyu, N. (2016). *Yaşlılık Kavramına Bir Bakış. Ufuk Ötesi Bilim Dergisi*, 16 (1), 84-116.
- Uysal, Aynur, (2002), Dünyada Yaygın Bir Sorun: *Yaşlı İstismarı ve İhmali, Aile ve Toplum Eğitim Kültür ve Araştırma Dergisi*. 5(2), 3-4.
- Ventura, F., Caputo, F., Micera, C., & Molinelli, A. (2020). Elder abuse: A retrospective analysis of autopsy cases from the department of legal medicine in Genoa from 2006 to 2017. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, 32(4), 388-398. doi:10.1080/08946566.2020.1755760
- Wasarhaley, N. E., & Golding, J. M. (2013). Perceptions of institutional elder neglect in civil court. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, 25(4), 305-322. <https://doi.org/10.1080/08946566.2013.770309>
- Yaşar, N. (2017). Yaşlı İstismarı ve İhmali. *Sağlık Akademisi Kastamonu*, 2 (2), 100-111. DOI: 10.25279/sak.324562
- Zhang, Z., Schiamberg, L. B., Oehmke, J., Barboza, G. E., Griffore, R. J., & Post, L. A. (2011). Neglect of older adults in Michigan nursing homes. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, 23(1), 58-74. <https://doi.org/10.1080/08946566.2011.534708>
- Zhang, W., Wang, Y., & Chang, Y.-P. (2019). Elder mistreatment among Chinese American older adults: An exploration of the role of acculturation and Chinese traditionalism. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, 31(4-5), 383-398. doi: 10.1080/08946566.2019.1655306
- Zhang, W. (2019). Perceptions of elder abuse and neglect by older Chinese immigrants in Canada. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, 31(4), 340-362. <https://doi.org/10.1080/08946566.2019.1652718>